

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ผลการพัฒนาการปลูกไม้ดอกเป็นอาชีพโดยมหาวิทยาลัยแม่โจ้
ต่อเกษตรกรบ้านโป่ง ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่

IMPACTS OF FLORICULTURAL OCCUPATION DEVELOPMENT
BY MAEJO UNIVERSITY ON FARMERS IN BAN PONG,
PAPHAI SUB-DISTRICT, SANSAI DISTRICT,
CHIANGMAI PROVINCE

โดย

นางสาววาริ ระหงษ์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

พ.ศ. 2540

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ผลการพัฒนากาการปลูกไม้ดอกเป็นอาชีพโดยมหาวิทยาลัยแม่โจ้ต่อ
เกษตรกรบ้านโป่ง ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัย : นางสาววารี ระหงษ์

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

สาขาวิชาเอก : ส่งเสริมการเกษตร

ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : .....

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญธรรม เทศนา)

...../...../..... 22 / 80 / 2540

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบถึงลักษณะส่วนบุคคลของเกษตรกรผู้
ร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกไม้ตัดดอกเพื่อการค้า ในพื้นที่บ้านโป่ง ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่ 2) ศึกษาถึงผลการพัฒนากาการปลูกไม้ดอกเป็นอาชีพ ของเกษตรกรผู้ร่วม
โครงการส่งเสริมการปลูกไม้ตัดดอกเพื่อการค้า ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและ
กระบวนการผลิตไม้ตัดดอก และ 3) ทราบถึงปัญหาและอุปสรรค ของเกษตรกรผู้ร่วมโครงการ
ส่งเสริมการปลูกไม้ตัดดอกเพื่อการค้า พร้อมทั้งข้อเสนอแนะอื่น ๆ ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้
คือ เกษตรกรบ้านโป่ง ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมปลูกไม้ตัดดอกเพื่อการค้า จำนวน 94
คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะส่วนบุคคล ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง
มีสถานภาพสมรส มีอายุเฉลี่ย 39 ปี มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนสมาชิกใน
ครอบครัวเฉลี่ย 4 คน และสมาชิกในครอบครัวที่เป็นแรงงานได้เฉลี่ย 3 คน เข้าร่วมโครงการ
ส่งเสริมการปลูกไม้ตัดดอกมาแล้ว ระยะเวลาเฉลี่ย 3 ปี ก่อนเข้าร่วมโครงการ มีรายได้เฉลี่ย
ต่อปี 34,747.14 บาท ซึ่งได้มาจากการรับจ้างและการปลูกพืช เมื่อเข้าร่วมโครงการแล้ว มีรายได้เฉลี่ย
ได้เพิ่มขึ้นอีก จากการขายดอกเบญจมาศ เฉลี่ย 44,976.56 บาทต่อปี และผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่
นำเงินรายได้ไปใช้บริโภคสินค้าอำนวยความสะดวก และเครื่องนุ่งห่ม มากกว่าฝากเป็นเงินออม
หรือนำไปลงทุนด้านอื่น ๆ

สำหรับผลการพัฒนาการปลูกไม้ดอกเป็นอาชีพ ทางสังคม ทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีแหล่งความรู้ ข้อมูลข่าวสารและเกิดการรวมกลุ่มเพื่อดูแลแก้ปัญหา อุปสรรคร่วมกัน ทางเศรษฐกิจ ทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น มีรายได้เพิ่มและเกิดการออม ทางสิ่งแวดล้อม ทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติเกี่ยวกับใช้สารเคมีที่มีความปลอดภัยต่อสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม และผลด้านกระบวนการผลิตไม้ตัดดอก ผู้ให้ข้อมูลมีความพอใจที่จะปลูกดอกเบญจมาศ โดยให้ทางโครงการสนับสนุนช่วยเหลือแนะนำในทุกๆ ขั้นตอนการผลิตต่อไป

| ส่วนปัญหา อุปสรรค พบว่าชนิดของกล้าพันธุ์ดีมีน้อย และจำนวนไม่เพียงพอขาดแคลนแหล่งสินเชื่อเพื่อซื้ออุปกรณ์และเครื่องมือ ขาดแหล่งความรู้และข้อมูลข่าวสารด้านการตลาดไม้ดอก ซึ่งผู้ให้ข้อมูล ให้ข้อเสนอแนะว่าทางโครงการ ควรจะช่วยเหลือ สนับสนุนเพิ่มขึ้นตลอดจนแนะนำการจัดตั้งกลุ่มให้ถาวรมั่นคงต่อไป

ABSTRACT

Title   Impacts of Floriculture Occupation Development by
University on Farmers in Ban Pong, Paphai Sub-District, Sansai
District, Chiangmai Province

By   : Miss. Varee Rahong

Degree   : Master of Science (Agricultural Extension)

Major Field   : Agricultural Extension

Chairman, Thesis Advisory Board

Boontham Tesna
.....

(Associate Professor Dr.Boontham Tesna)

22 / Dec. / 1997
.....

This research was conducted with the following objectives: 1) to investigate the personal characteristics of farmers participating in the project for the promotion of commercial cutting flower production in Ban Pong, Paphai Sub-District, Sansai District, Chiangmai Province; 2) to study the results of floriculture occupation development of farmers participating in the project for the promotion of commercial cutting flower production in terms of the economic, social, environmental and production aspects of floriculture occupation; and, 3) to determine the problems and constraints of farmers participating in the project for the promotion of commercial cutting flower production including other recommendations. The respondents in this study were 34 Ban Pong farmers participating in the project for the promotion of commercial cutting flower production and the data analysis was conducted by using the Statistical Package for the Social Sciences (SPSS/PC⁺).

The results of the study showed that most of the respondents were male; married; 39 years old on average; attained grade 4 of primary education; had an average of 4 family members, 3 of whom contributed to family labor. Most of them have

participated in the project for the promotion of commercial cutting flower production for an average of 3 years. Prior to joining the project, most respondents had an average annual income of 34,747.14 baht which came from being hired labor and crop production. After joining the project, the farmers obtained an increase in their income at an average of 44,976.56 baht per year from the sales of chrysanthemums, and the majority used their income for the consumption of commercial goods for their convenience and clothings more than savings and other investment.

The study also showed that the social impact of the development of floriculture occupation was that it provided the respondents with a source of knowledge and information as well as an opportunity to form a group to cope with their problems and constraints. For the economic impact, the farmers were able to improve their living, to increase their income and to save some money. As for the environmental aspect, the respondents were provided with knowledge and understanding of application of chemicals harmless to their health and environments. Concerning the production process, the respondents were generally satisfied with chrysanthemum production, with the need for the project to provide support and advice at every stage of the production process.

The respondent's problems and constraints were few seedling varieties; insufficient seedlings; lack of credits for the purchase of farm tools and equipment; and lack of knowledge and information about floriculture marketing. The respondents recommended that the project should provide more assistance and help them to form stable and permanent groups